

ДО

**СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
КЪМ ВИШНИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

за стратегическо управление на Административен съд София град, изготвена на основание чл.194б, ал.1, т.2 от Закона за съдебната власт, от Милена Красиминова Славейкова-Рукова – съдия в Административен съд София град, кандидат за участие в конкурс за избор на административен ръководител на този съд, обявен с решение по Протокол № 06/15.02.2022 г. на Съдийската колегия при ВСС, обнародвано в ДВ, бр. 16/25.02.2022 г.

Уважаеми членове на Съдийската колегия към Висшия съдебен съвет,

Конституцията на Република България и Законът за съдебната власт създават стабилна правна основа за функционирането на съдебната власт като гарант за върховенството на закона и в изпълнение на принципа за разделение на властите в правовата държава. Уредена е независимостта на съдебната власт - при осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона, функционирането ѝ в защита на правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, както и основната роля на съдилищата да осигурят равенство и условия за състезателност на страните в съдебния процес, с цел установяване на обективната истина.

Концепцията за стратегическо управление и развитие на съда, освен, че се основава на тези основни ценности в демократичното общество, в които ние като негова граждани неизменно вярваме, е

призвана да ги изпълни със съдържание и с ясно проявена воля за реалното им прилагане.

Поради особености на прехода в посттоталитарните общества, народопсихология и недобро разбиране на взаимодействието и взаимното възпиране между властите, в обществото се натрупа траен дефицит на доверие във функционирането на институциите и в частност на съдебната система. Към правораздаването са насочени разбираеми обществени очаквания, което прави изключително важно осъществяването му в условия на стабилност и прозрачност. Убедена съм в наличието на изключителен положителен потенциал в съдиите и съдебните служители на Административен съд София град, които са доказали в годините, че въпреки трудности като свръхнатовареност и липса на подходящи битови условия на труд, съдът е пример за орган на съдебната власт, в който системно се надграждат добрите практики, осигурява се бързо и качествено правораздаване, професионално и прозрачно правосъдие, основано на върховенството на закона и на справедлив процес, гарантиращ равнопоставеността и правата на страните, съобразено с европейските и национални правни норми.

Изминалият период от създаването на административните съдилища категорично доказва тяхното изключително значение за функционирането на съвременното общество и търсенето на непрестанен баланс между обществен и частен интерес – проверка, която по силата на чл.6 АПК като административни съдии правим на всеки оспорен пред нас административен акт. Принципите на пропорционалност и разумност са предписания, които ръководят прилагането на правната система, така че да отговаря на конкретната ситуация по подходящ и пропорционален начин, за да има съгласуваност между прилагането на закона и постигането на целта му, като се гарантира неговата справедлива употреба.

Настоящата концепция има за цел да утвърди и развие високите стандарти в правораздаването, които още от създаването си Административен съд София град наложи в дейността си, като затвърди добрите практики, ясните и открити правила за отчетност и гарантира широкия достъп на заинтересованите граждани, юридически лица и организации до правосъдие.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността:

Почти целият ми професионален път е свързан със съдийската професия, упражнявана в гр.София. Кариерата ми в съдебната система започва през 1995 г. като младши съдия, след конкурс, организиран от председателя на Софийски градски съд и ръководителите на отделения в него поради наличието на много кандидати. Вярвам, че конкуренцията ражда качество, но признавам, че съм имала и късмет. Късмет и изключителен шанс да бъда в колектив от старши съдии в Софийския градски съд със забележителен професионализъм и изключително отношение към професията и нас, които попивахме от най-добрите практики и прочит на закона. От началото на 1997 г. правораздавам в Софийски районен съд, където съм разглеждала трудови, търговски, облигационни, наследствени спорове и съдебни делби, което намирам за ценен опит предвид субсидиарното приложение на ГПК по силата на чл.144 АПК. От м.октомври 2004 г. до м.февруари 2007 г. съм разглеждала административни спорове в Административно отделение на Софийския градски съд. В него нямаше специализация по материя, поради което добих опит във всеки клон на изключително разнообразната административноправна материя.

В първите години на демокрацията, в задъхващата се от хора и бизнес столица, работата в районния и градския съд винаги е била свързана със свръхнатовареност и денонощен труд без почивка през почивните дни, но пък се отплащаше с допир до широка юридическа материя и самочувствие от придобитите знания и опит. След близо две години работа с административни дела приех предизвикателството да се явя на конкурс и за новосъздадените административни съдилища през есента на 2006 г.

Въпреки, че бях работила в съдебната система вече повече от 12 години, смятам полученият през м.февруари 2007 г. шанс да участвам в създаването на един съд от самото му начало за безценно професионално предизвикателство, което не се предоставя на всеки магистрат. След като през м.април 2007 г. бях назначена за заместник-председател на съда и ръководител на първо отделение в него, получих и важен за мен управленски опит. Защото ние, съдиите и служителите от Административен съд София град, поставихме началото на стабилни положителни традиции, които веднъж създадени, продължиха своя

живот във времето и в следващите години са надграждани. С изключителен ентузиазъм, дух на новаторство, колегиалност, взаимопомощ и доверие, създадохме съд, който през годините се утвърди като еталон за висок професионализъм, качествено и срочно правораздаване, атмосфера на духовна свобода и взаимно уважение, отговарящ на високите представи в обществото за правораздаване. Основна част от личната ми мотивация е да се запазят високите стандарти, наложени още с образуването на АССГ, както и същите да се развият съобразно съвременните предизвикателства.

Съзнавам, че в годините от създаването броят на съдиите нарастна двойно, а на съдебните служители – тройно, при трайна липса на решение с натовареността и със сградата на съда. Несъмнено, това е свързано с нови предизвикателства, но, в средата на професионалния си път, вярвам, че мога да бъда балансър на различните групи в този жив организъм с цел да се запазят постигнатите добри резултати и най-вече – добрата атмосфера, доверието и спокойствието между всички съдии, между съдиите и служителите в съда, което от своя страна предполага положителното развитие за в бъдеще.

Харесвам динамиката на административното правосъдие и близостта му с ежедневието – данъци, строежи, пенсии, социални помощи, държавна служба, все по-актуалната бежанска тема и много други. Високите лични изисквания към упражняване на професията ме мотивираха в периода 2010 г. – 2011 г. да завърша втора магистратура по „Право на Европейския съюз“ в СУ „Св. Климент Охридски“, знанията от която са пряко приложими почти във всеки административноправен спор. Старая се непрестанно да развивам професионалната си квалификация чрез участие в десетки обучителни програми, организирани от Националния институт на правосъдието (НИП), Върховния административен съд (ВАС) и по линия на европейската съдебна система за сътрудничество. Вложих лично старание и усилия, в условията на служебна свръхнатовареност, през 2020 г. да получа сертификат за владееене на английски език на ниво B2 от Университета в Кеймбридж, което наред с владееенето на немски език на ниво C1, изключително улеснява личните контакти с колеги от Европейския съюз, предоставя възможност за нови перспективи и поглед към съдийската професия в различни страни-членки на ЕС, призвани да бранят едни и същи ценности.

Професионалната ми специализация и интереси по бежанско право доведоха до отправено от мен Преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по адм.д.№ 5821/2021 г., по което е образувано и висящо производство по дело С-621/21.

Натрупаният професионален стаж по административни дела ми позволи да стана преподавател в НИП в материята на Административнопроцесуалния кодекс и по Закона за убежището и бежанците. Допълнителен опит в професионален и личен план ми донесе периодът на командироване във Върховен административен съд от м.юни 2014 г. до м.октомври 2017 г. Въпреки различното разбиране на повечето колеги за кариерно развитие, приемам връщането си в първоинстанционния административен съд като шанс да работя самостоятелно в едноличен състав и в екип с нови, млади и мотивирани колеги. Съдиите, които последно постъпиха в АССГ от външен конкурс, са пример за непрекъснатата промяна в съда, за възможността за предаване на професионален опит и знания, за утвърждаване на доказаните добри практики по бързо, професионално и прозрачно правосъдие, основано на върховенството на закона, за създаване на колегиални отношения между съдиите, коректност и екипност при работата със съдебните служители. Институционалната и функционална независимост на съдиите е законово гарантирана. Личната и вътрешна независимост на съдиите, особено на встъпилите за първи път, обаче, трябва да бъде насърчавана. Председателят на съда е Първ между равни, което е пряко проявление на независимостта на съда и на съдиите. От председателя на съда зависи да създава, подпомага и отстоява организационно необходимата среда за отстояване на съдийската независимост.

Значителният ми съдийски стаж и наличието на административен опит са част от основанията ми да взема решение да се явя на конкурс за избор на административен ръководител в най-големия и натоварен административен съд, в който работя от самото му създаване. Смя да твърдя, че познавам добре и имам честни и колегиални отношения, както с първоначално назначените, така и с последващо постъпилите в него съдии. Въпреки значително нарасналия им брой, съм разпознаваема и за съдебните служители, за които съм твърдо убедена и защитавам теза за дължимо уважение в дух на екипност, без която работата ни като магистрати е немислима.

Административният ръководител освен, че остава магистрат, носи допълнителна отговорност за цялостната дейност на съответния съд, за начина, по който обществото гледа на него и на съдебната власт като цяло, както и на държавните органи и държавата изобщо. Цялостният ми професионален и житейски опит, насочени към изграждане на положителен имидж на професията в обществото и твърдото ми убеждение, че трябва активно да се работи за утвърждаване на законността и справедливостта в държавата ни, ми дават основание да считам, че бих могла да се справя с високите изисквания към длъжността, за която кандидатствам – административен ръководител на Административен съд София град.

Административният ръководител следва да осигури на колегите и съдебните служители преди всичко спокойна обстановка, в която те да изпълняват функциите си с ясно съзнание за високата им обществена отговорност, за необходимостта от оправдаване на значимите обществени очаквания за независимост и справедливост. Той е лицето на съда и следва да дава пример с фактите от биографията си, с поведението си в обществото и личните си контакти за нравствен интегритет и липса на обвързаности. Съдържателно тези обстоятелства имат превантивен и ефективен възпиращ ефект спрямо всеки опит за външна намеса и влияние върху съдебната дейност, който не почива на закона. Те представляват и гаранция пред обществото. Тази гаранция, противостои на усещането за нагласеност и липса на справедливост, която неизменно измерват социологическите проучвания у нас.

В голям и натоварен съд като АССГ е изключително важно административният ръководител да проявява еднакво и справедливо отношение към всеки, да не допуска създаване на привилегии по отношение на едни колеги или служители, за сметка на други, с което се създава атмосфера на несигурност и чувство за ощетяване. България е правова и демократична държава. Демокрацията изисква приемане и на чуждото мнение, способност за критично мислене, вкл. и признаване на собствените грешки и слабости. Демокрацията предполага защитата на ценности, без които е немислимо върховенството на правото.

Освен да поемам лична отговорност, считам, че съм доказала, че притежавам и умението да разпределям задачи, да възлагам

отговорности и да бъде диалогична при решаването на проблеми, за да бъде постигната оптимална организация и баланс в работата на съда.

Неминуемо, в нашия втори дом създаваме приятелства, проявяваме често необяснима лична привързаност към определен човек, предпочитаме по-често да общуваме с него за сметка на друг. Когато става въпрос да защитим общите си интереси и просперитета на съда като цяло, личните предпочитания следва да отстъпят. Като разумни и мъдри хора трябва да можем да разграничим личния си от общия интерес. Длъжни сме да отдадем безусловен приоритет на защитата на върховенството на закона в името на обществения просперитет и на държавата ни.

Резултатите от проведеното на 15.03.2022 г. Общо събрание на АССГ за предложение за избор на административен ръководител не открояват безспорен кандидат и са индигнация за колебания и съмнения сред съдиите. Смятам, че притежавам онези качества, които ми позволяват да бъда необходимата диалогична и консенсусна фигура, която ще обедини и ръководи в името на принципни идеи и общи ценности. Това направихме при образуването на съда и съм убедена, че този дух на колегиалност, взаимно уважение и приемане на чуждото мнение, воля да отстояваме независимост и съвместно да преодоляваме трудности, са се запазили в АССГ и се предават на всички новопостъпили съдии и служители.

II. Анализ и оценка на състоянието на съда:

От образуването на административните съдилища в Република България Административен съд София град (АССГ) е най-големият и най-натовареният от тях – тенденция, доказала се трайно през годините и представляваща предизвикателство, както за магистратите, така и за съдебните служители, поставени в изцяло неприемливи условия на труд. За да дам обективна оценка и анализ на състоянието на съда, съм използвала данните от годишните отчетни доклади.

1. Кадрова обезпеченост, организация на работата и структура на администрацията:

В края на 2021 г. заетите щатове са 263 при утвърден щат 287, от които 58 съдии и 205 съдебни служители. Незаетите щатни бройки към 31.12.2021 г. са 15 за длъжността „съдия“, 1 за длъжността „заместник на административния ръководител – зам. – председател“, 3 за длъжността „съдебен секретар“, 4 за длъжността „системен администратор“ и 1 за длъжността „шофьор“.

Отчетната 2021 г. започва с утвърден щат от 73 съдии, от които 1 председател, 3-ма заместник – председатели и 69 съдии и завършва с утвърден щат от 74 съдии, от които 1 председател, 3-ма заместник – председатели и 70 съдии. В началото на 2021 г. са заети от титуляри 66 длъжности „съдия“, а в края на годината са заети 58. Към датата на изготвяне на концепцията в АССГ са заети 70 щатни бройки за длъжността „съдия“ при щат от 75 съдии, от които 1 председател и 2-ма заместник – председатели. В съда са командироваани 8 съдии.

С решение на Съдийската колегия на ВСС, взето по протокол № 28/13.07.2021 г. на основание чл. 160, във връзка с чл. 168, ал. 2 от ЗСВ съдия Ирина Кюртева е назначена на длъжност „заместник на административния ръководител – зам. председател“. Встъпила в длъжност на 15.07.2021 г.

С решение на Съдийската колегия на ВСС, взето по протокол № 28/13.07.2021 г. на основание чл. 160, във връзка с чл. 168, ал. 2 от ЗСВ съдия Зорница Кръстева - Дойчинова е назначена на длъжност „заместник на административния ръководител – зам. Председател“. Встъпила в длъжност на 15.07.2021 г.

В АССГ са създадени и функционират три отделения.

В края на 2021 г. в Първо отделение на АССГ има 23 състава, от които: 4 състава (26-и, 44-ти, 57-и и 67-и) са незаети. Председателите на два състава (10-ти и 15-ти) през отчетната година са командироваани във ВАС. Отделението е с водеща материя по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс. Разглежда и жалби срещу подзаконовни нормативни актове по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за държавния служител, Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за общата военна служба, Закона за

Държавната агенция по национална сигурност, Закона за защита на класифицираната информация, искове по АПК, дела за бавност, Закона за убежището и бежанците, Закона за чужденците в Република България, частни административни дела и др.

През 2021 г. е налице тенденция в запазване броя на образуваните първоинстанционни дела в Първо отделение (2 684 бр.) спрямо тези от 2020 г. (2 788 бр.), като има намаление само със 104 броя, което до голяма степен се дължи на по-малко постъпили дела от групите Закон за убежището и бежанците и Закон за чужденците в Република България – 59 броя дела по-малко в сравнение с 2020 г. (496 бр.) и постъпили дела по ЗОДОВ, където намалението е със 70 броя в сравнение с 2020 г. (496 бр.), като продължава тенденцията в намаление на исковете по чл. 284 от ЗИНЗС.

Налице е увеличение в броя на постъпилите дела в група ДОПК – с 51 броя и в група жалби срещу подзаконови нормативни актове – със 129 броя, което се дължи на множеството жалби срещу Заповеди на министъра на здравеопазването, издавани във връзка с мерките по време на извънредното положение. Увеличен е и броят на делата по чл.304 от АПК – от 18 броя през 2020 г. на 31 броя през 2021г.

В Първо отделение 18 са съдиите, работили през цялата 2021 година на 100% натовареност. Разпределените първоинстанционни и касационни дела (които са 3435 броя) са средногодишно по 191 броя.

От тези данни е видно, че натовареността на отделението продължава да е висока, тъй като разпределеният брой дела на съдия е близък до броя на работните дни (249) през годината, като следва да се има предвид, че в работното си време съдиите дават дежурства, обработват доклад в закрити заседания, заседават в първоинстанционни и касационни открити съдебни заседания.

В края на 2021 г. във Второ отделение на АССГ има 26 състава, от които 3 състава (24-и, 30-ти и 50-и) са незаети.

Отделението е с водеща материя по Закона за устройство на територията и Закона за кадастъра и имотния регистър. Разглежда и жалби срещу подзаконови нормативни актове, по Изборния кодекс, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, Закона за обезщетяване собствениците на одържавени имоти, Закона за възстановяване собствеността върху одържавени недвижими имоти, Закона за държавната собственост, Закона за общинската собственост, Закона за защита на класифицираната информация, Закона за

администрацията, Закона за обществените поръчки, Закона за защита на потребителите, Закона за защита от дискриминация, Закона за марките и географските означения, Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита на личните данни, Закона за установяване и предотвратяване конфликт на интереси, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за здравето, Закона за държавния служител, Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за общата военна служба, Закона за Държавната агенция по национална сигурност, частни административни дела, дела по чл. 304 АПК и др.

През 2021 г. се запазва тенденцията за висока натовареност на съдиите от II отделение, като е налице незначителен спад в делата /от 67 броя/ спрямо предходната 2020 г. За сравнение през 2020 г. са постъпили 3760 дела за разглеждане във второ отделение, а през 2021 г. делата за 3693, който брой съответства на делата постъпили през 2017 г. /3692/.

Забелязва се увеличение на делата по основната за отделението материя ЗУТ – 491 броя, спрямо 457 за 2020 г. Двойно увеличение има и по отношение на делата по Закона за опазване на околната среда, по Изборния кодекс, делата срещу актове на СОС, както и административните услуги. Двойно са се увеличили делата по Изборния кодекс, което е обяснимо с проведените в страната три пъти избори за народни представители през 2021 г. Увеличение има и в делата срещу актове на Здравната каса, което е свързано с увеличението в работата на болниците, поради епидемията от Ковид 19 и съответно увеличения брой проверки.

Работните дни за 2021 г. са 249, а разпределените първоинстанционни и касационни дела на съдиите от Второ отделение са средно 212 броя, (изчислено разпределение между 22 съдии, работили през цялата година на 100% натовареност и постъпили 984 КНАХД /916/ и КД /68/, и 3693 АД). От посоченото е видно, че натовареността на отделението продължава да е висока, тъй като разпределеният брой дела на съдия е почти равен на броя на работните дни през годината. Следва да се има предвид, че в работното си време съдиите дават дежурства, обработват доклад в закрити заседания, заседават в първоинстанционни и касационни открити съдебни заседания.

През 2021 г. Трето отделение на АССГ започва работа с 25 съдебни състава, водени от 25 съдии.

Отделението е с водеща материя по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за енергетиката и Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове. Разглежда и жалби срещу подзаконовни нормативни актове, по Кодекса за социално осигуряване, Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за социално подпомагане, Закона за семейни помощи за деца, Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за българските лични документи, Закона за движение по пътищата, Закона за съдебната власт, Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, жалби срещу Държавен фонд земеделие, иски по АПК, дела за бавност, частни административни дела и др.

Приключените в Трето отделение първоинстанционни дела са 3662, което е с 311 приключили дела повече от предходната година. От тях с решение са приключили 2626 дела, а с определение 1036 дела. Останалите несвършени в края на годината дела са 1036 броя. Запазва се тенденцията от миналата годна, че делата в отделението са с все по-голяма фактическа и правна сложност, което от своя страна, редом с огромния им брой, затруднява работата на съдиите допълнително. Въпреки прекомерната натовареност и извънредните условия, 60.02 % (2198 бр.) от тях са разгледани в тримесечен срок.

В АССГ е утвърден, работи и дава отлични резултати модел на съдийско самоуправление, който значително изпревари във времето последвалите законодателни промени в тази насока. Освен че този модел в изключителна степен подпомага дейността на административното ръководство на съда, едно от най-важните му проявления е, че способства за съхраняване на добрия колегиален дух, прави всички съдии съпричастни към проблемите, възникващи ежедневно в най-големия и натоварен административен съд, и още по-отговорни за решаването им.

Въпреки високата натовареност на съдиите и съдебните служители, те продължават да използват всички възможности за обучение и повишаване на квалификацията си, в условията на въведена в страната и света извънредна епидемиологична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19. Периодично се посещават обучения и семинари в България и чужбина, като много от колегите преминаха на вариант онлайн обучения и при възможност посещение в отделни

промеждутъци на семинарни занятия. Провежданите в България обучения бяха организирани от Националния институт на правосъдието (НИП) и Асоциацията на българските административни съдии. Проведените в чужбина обучения не засягат бюджета на АССГ, тъй като са финансирани по различни програми и проекти, за които съдиите кандидатстват самостоятелно или са определени от НИП.

Един съдебен деловодител и един съдебен секретар са определени и работят в екип с два еднолични съдебни състава. Трина деловодители обработват делата на всички 24 тричленни и касационни състави, а съдебните секретари, участват в откритите съдебни заседания по касационни дела на ротационен принцип. Съдебните помощници са разпределени да работят с по трима и четирима съдии.

Към 31.12.2021 г., заетите щатове за съдебни служители са 205 броя от утвърден щат 213. Към тази дата, в съда работят 1 съдебен администратор, 1 административен секретар, 1 началник отдел, той и главен счетоводител, 4 – ма завеждащи служби, заети са 29 длъжности за съдебни служители от общата администрация от утвърден щат 33. Служба „Връчване на призовки и съдебни книжа“ се състои от 46 служители, като всички длъжности са заети. В служба „Съдебно деловодство“ работят 61 деловодители от утвърден щат 61 и 2 – ма архивари. Служба „Съдебни секретари“ се състои от 42 съдебни секретари, като към края на 2021 г. заети са били 39. В служба „Съдебни помощници“ щатната численост е 23 щатни бройки и всички са заети.

С решение на Съдийската колегия на ВСС, взето по протокол № 42/23.11.2021 г. в съдебната администрация на АССГ са разкрити пет нови щатни бройки: 2 за длъжност „съдебен секретар“ и 3 за длъжност „съдебен деловодител“. Посочените бройки са крайно недостатъчни за новоназначените съдии и създадената организация на работа, при която един съдебен деловодител и един съдебен секретар са определени и работят в екип с два еднолични съдебни състава.

Със заповед на председателя на съда е определена структура на администрацията в АССГ, която е съобразена с Правилника за администрацията в съдилищата и Класификатора на длъжностите в администрацията на съдилищата. Съдебният администратор ръководи работата на съдебните служители от общата и специализираната администрация. За специализираната и общата администрация са определени ръководители на съответните служби и звена, които организират и разпределят работата в службите и звената, подпомагат

служителите в изпълнение на задълженията им, организират обучението на съдебните служители, следят за административни пропуски и нарушения, създаващи предпоставки за корупция, измами и нередности. Всеки вторник, съдебният администратор организира работна среща с ръководителите на службите и звената, на която се докладва изпълнението на поставените задачи, възникналите проблеми и начините за осъществяване на планираните цели. За резултатите от тази среща и взетите решения, съдебният администратор докладва незабавно на председателя на съда, а в негово отсъствие на съответния заместник председател.

Съдебните служители в Административен съд София град изпълняват служебните си задължения съвместно, дисциплинирано, при спазване на етичните норми за поведение и утвърдени вътрешни правила. Ежегодно се извършва атестиране на служителите от комисия, определена със заповед за всеки атестационен период. За повишаване квалификацията на съдебните служители редовно се организират обучения, както от ръководството на съда, така и от НИП.

2. Движение на делата през периода 2017 г. – 2021 г.:

2.1. Постъпили дела:

Общият брой на постъпилите през **2021 г.** за разглеждане в АССГ дела е **13048** (през 2011г. – 11717 дела, през 2012г. – 14 678 дела, през 2013г.- 12575 дела, през 2014 г. – 12615 дела, през 2015 г. – 12812, през 2016 г. – 13087, през 2017 г. – 14476, през 2018 г. -13882, през 2019 г. – 14573, през 2020 г. - 12858).

Общият брой на постъпилите първоинстанционни дела за разглеждане в Първо отделение е **2962** (през 2011 г. – 4937; 2012 г. – 5 301, 2013 г.- 4659, 2014 г. - 4822 дела, 2015 г. – 3773, 2016 г. – 3665, 2017 г. – 4280, 2018 г. – 2997 дела, 2019 г. – 3456, 2020 г. - 2788).

Общият брой на първоинстанционните административни дела, постъпили за разглеждане във Второ отделение е **3604** (2007г. – 2 199; 2008г. – 2 352; 2009 г. – 2 794; 2010 г. – 3 222; 2011г. – 3 970; 2012 г. – 6 035, 2013 г.- 4329, 2014 г. – 3790, 2015 г. – 3978, 2016 г. – 3345, 2017 г. – 3692, 2018 г. – 4137, 2019 г. – 4517, 2020 г. - 3760).

Общият брой на постъпилите дела за разглеждане в Трето отделение е **3710** (през 2016 г. – 2426, през 2017 г. – 3281, 2018 г. – 3602, 2019 г. – 3713, 2020 г. – **3680**).

Административните дела, постъпили за разглеждане в тричленни състави са общо **2772** (през 2011 г. – 2 810; 2012 г. – 3 342; 2013 г. – 3509; 2014 г. – 4003, 2015 г. – 3415, 2016 г. – 3651, 2017 г. – 3223, 2018 г. – 3146, 2019 г. – 2926, 2020 г. – **2630**).

Броят на административните дела по чл. 304 от АПК е **56** (през 2015 г. – 63, 2016 г. – 55, 2017 г. – 58, 2018 г. – 51, 2019 г. – 87, 2020г. – **60**).

Делата срещу подзаконовни нормативни актове са **535** (2016 г. – 13, 2017 г. – 33, 2018 г. – 34, 2019 г. – 39, 2020 г. – 50).

Средномесечното постъпление на дела за **2021 г.** е **1087** (през 2011 г. – 976; 2012 г. – 1 223; 2013 г. – 1048; 2014 г. – 1051; 2015 г. – 1068, 2016 г. – 1077, 2017 г. – 1206, 2018 г. – 1157, 2019 г. – 1214,4, 2020 г. – 1071,5).

Средномесечната натовареност за **2021 г.** на един съдия, при щат от 74 съдии и на база общо дела за разглеждане за 12 месеца, е **20.66** дела (2018 г. – 15.85 дела, 2019 г. – 22,40 дела, 2020 г. – 20.47).

Действителната натовареност на съдиите от АССГ за 2021 г., на база всички дела за разглеждане, е **22.93** дела месечно (за сравнение за 2020 г. е 21.52 дела, 2019 г. е 24,42 дела, за 2018 г. е 24,12 дела).

Средномесечното постъпление на дела за **2020 г.** е **1071,5** (през 2011г. – 976; 2012 г. – 1 223; 2013 г. – 1048; 2014 г. – 1051; 2015г. – 1068, 2016 г. – 1077, 2017 г. – 1206, 2018 г. – 1157, 2019 г. – 1214,4).

Средномесечната натовареност за 2020 г. на един съдия, при щат от 73 съдии и на база общо дела за 12 месеца, е 20.47 дела (2018 г. – 15.85 дела, 2019 г. – 22,40 дела), а при зает щат от 71 съдии е 21,05 дела (2019 г. при зает щат от 69 съдии – 23.69 дела). За сравнение през 2015 – 24,69, 2016 г. – 22,08, 2017 г. – 21,7.

Действителната натовареност на съдиите от АССГ за 2020 г., на база всички дела за разглеждане, е 21,52 дела месечно (за сравнение за 2019 г. е 24,42 дела, за 2018 г. е 24,12 дела).

Средномесечното постъпление на дела за 2019 г. е **1214,4** (през 2011г. – 976; 2012 г. – 1 223; 2013 г- 1048; 2014 г. – 1051; 2015г. – 1068, 2016 г. – 1077, 2017 г. – 1206, 2018 г. - 1157).

Средномесечната натовареност за 2019 г. на един съдия, при щат от 73 съдии и на база общо дела за 12 месеца, е 16.64 дела (2018 г. - 15.85 дела), а при зает щат от 69 съдии е 17,6 дела (2018 г. - 16,77 дела). За сравнение през 2015 - 24,69, 2016 г. - 22,08, 2017 г. - 21,7.

Действителната натовареност на съдиите от АССГ за 2019 г., на база всички дела за разглеждане, е **24.42 дела** месечно (за сравнение за 2018 г. е 24.12 дела).

Средномесечното постъпление на дела за 2018 г. е 1157 (през 2015 г. – 1068, 2016 г. – 1077, 2017 г. – 1206).

Средномесечната натовареност за 2018 г. на един съдия, при щат от 73 съдии и на база общо дела за 12 месеца, е 15.85 дела, а при зает щат от 69 съдии е 16,77дела. За сравнение през 2015 - 24,69, 2016 г. - 22,08, 2017 г. - 21,7.

Действителната натовареност на съдиите от АССГ за 2018 г., на база всички дела за разглеждане, е **24,12** дела месечно.

Средномесечното постъпление на дела за 2017 г. е 1206 /през 2011г. – 976; 2012 г. – 1 223; 2013 г- 1048; 2014 г. – 1051; 2015 г. – 1068, 2016 г. - 1077/.

Средномесечната натовареност за 2017 г. на един съдия, при щат от 73 съдии и на база общо дела за 12 месеца, е **21,7 дела**. За сравнение през 2011 г. – 29.59, 2012 г. – 32.77, 2013 г.- 30.8, 2014 г. – 28.04, 2015 - 24,69, 2016 г. - 22,08.

В тази част концепцията неминуемо съдържа огромен и често объркващ брой цифри. Това в пълна степен важи за най-големия и натоварен административен съд, в който зад всяка една от цифрите стои неимоверен, често пъти на границата на непосилен, труд на магистрат и свързани с неговия екип съдебни служители. Въпреки отчитаното в последните години намаляване на броя на постъпилите на месец дела, средномесечното постъпление на един съдия е над **22 дела месечно** (за 2021 г.). Това е повече от работните дни в месеца, без да се отчита работата по обработване на доклад, открити съдебни заседания, полагаеми отпуски и др. под. Безспорно натовареността е намалена в сравнение с неимоверната такава през периода 2012 г. – 2016 г., но твърдо остава свръхвисока за страната.

Подкрепям изразеното в годишните отчетни доклади на съда становище, че изработените коефициенти за оценка на тежестта на делата от ВСС имат пропуски и резултатите от системата за изчисление на релевантна статистическа стойност не са обективни. Не смятам за правилно отчитане на натоварването в човекочасове, при съобразяване единствено на работните часове на ден и след приспадане на дните за отпуск. Съдийският труд е творчески и приключването на един съдебен акт често не свършва с края на работния ден. Не е тайна, че съдебните кабинети на АССГ са пълни и през почивните дни, други колеги трайно работят събота и неделя у дома, а повечето от нас остават на работните си места и след края на работния ден. Това важи в пълна степен и за съдебните служители, много от които напускат сградата часове след края на работния ден. Тази свърхнатовареност на съдии и служители, поставяща на изпитание човешките и професионалните ни възможности, изисква допълнителни усилия за постигане на ведра и спокойна работна атмосфера, в която трудностите се преодоляват в дух на колегиалност и екипност.

2.2. Свършени дела

Броят на свършените дела за **2021 г.** от съдиите в АССГ е **13017** (за сравнение през 2020 г. – 12634, през 2019 г. – 14545, 2018 г. – 13577, през 2017 г. – 14258, през 2016 г. – 13490, през 2015 г. – 13144, през 2014 г. – 12576 дела).

Общият брой на делата за разглеждане, в които са включени новообразуваните дела, висящи дела и върнатите за продължаване на съдопроизводствените действия от предходната година, през **2021 г.** в АССГ е **18347** (2020 г. – 17933, 2019 г. – 19620, 2018 г. – 18624, 2017 г. – 19000, 2016 г. – 18014, 2015 г. – 18071), като свършените дела спрямо общия брой за разглеждане са **70.95%** (2020 г. = 70,45%, 2019 г. – 74.13 %, 2018 г. – 73 %, 2017 г. – 75 %, 2016 г. – 75 %, 2015 г. – 73 %, 2014 г. – 70,5%). Броят на свършените дела спрямо общия брой за разглеждане недвусмислено отразява отговорното и професионално отношение на съдиите от АССГ към правораздавателния процес, както и огромния труд, който полагат в правораздавателната си дейност, въпреки условията на работа в сградата на съда, допълнително усложнени с въведената извънредна епидемична обстановка в страната.

2.3. Висящи дела

Висящите дела към 31.12.2021 г. са 5330 (за сравнение, към 31.12.2020 г. – 5299, към 31.12.2019 г. са 5075, към 31.12.2017 г. - 5047 броя, към 31.12.2017 г. – 4742, към 31.12.2016 . – 4524, към 31.12.2015 г. са били 4927, към 31.12.2014 г. висящите дела са били 5259, а към 31.12.2013 г. са били 5220 и към 31.12.2012 г. - 7 015 дела).

Запазващият се относително константен брой на висящи дела е в подкрепа на извода, че намаляването на натовареността на съдиите не е довело до намаляване на тяхната мобилизация и ефективността на работата им.

3. Деловодна система

През м.октомври 2015 г. съществуващата в Административен съд София град от 2009 г. деловодна система АСУД е допълнена със специализиран софтуер на ВСС за разпределение на дела, който да подобри сигурността и да гарантира случайния принцип на разпределение на делата. Деловодната система подпомага работата на на съдии и съдебни служители като осигурява бърз достъп до определената част за работа на магистрата и съответната съдебна служба, лесна връзка между тях и възможност своевременно да се следи висящността на всяко дело и извършените по него процесуални действия. Действащата в АССГ деловодна система постоянно се усъвършенства на база натрупания опит и с цел максимално да улеснява работата на съдии и съдебни служители. Възникващите проблеми се решават на място с екипното сътрудничество на съдия и системен оператор, така че данните в електронната система да съответстват в пълнота на хартиеното досие на делото и в максимална степен да улесняват достъпа до информация не само на съдиите и служителите, но и на страните по делата чрез електронната страница на съда. Последната осигурява достъп до сканираните сезиращи жалби, до подадените касационни и частни жалби, до протоколи за открити съдебни заседания и до постановените съдебни актове.

Със средства от бюджета на АССГ са закупени три броя сървъри със съответните лицензи за тях и един брой защитна стена, с цел контролиране на целия мрежов трафик до и от вътрешната мрежа. Наличните сървъри осигуряват ежедневната работа на деловодната

система и архивирането на наличната и създаващата се информация, но не са достатъчни за създаване на пълен електронен аналог на хартиеното досие на всяко съдебно дело, каквито са справедливите очаквания на страните по висящите производства и на обществото за действащо електронно правосъдие. На този етап деловодната система на АССГ осигурява връзка с Единния портал за електронно правосъдие чрез предоставяне на достъп до постановените съдебни актове.

В АССГ е изградена и работи информационна система за сигурно електронно връчване, поддържана от Министерство на електронното управление, като модул на Единния портал за достъп до електронни административни услуги. Тази система не е свързана с деловодната система на съда. Макар да предоставя възможност за бърз обмен на данни с други държавни институции, тя не е изградена за целите на работата на съдебните органи, поради което от части затруднява дейността по отчитане на редовността на връчените призовки и съобщения и налага допълнително отпечатване на постъпилите в нея книжа и входирането им в регистратурата на съда.

4. Сграден фонд, информационно-технологично и техническо осигуряване:

С решение по протокол № 39/27.10.16 г. от заседание на Пленума на Висшия съдебен съвет, от същата година на административния ръководител на АССГ е възложено правото на стопанисване на сградата, в която се помещават АССГ и Инспекторатът към Висшия съдебен съвет.

На АССГ са предоставени за ползване четири етажа от административна сграда с административен адрес в гр.София, ул.“Георг Вашингтон” № 17, в които се включват партер, мецанин, първи и втори етаж. Общата използваема площ е 1484,80 кв.м., като в това число влизат съдебните зали и архив в подземие то на сградата с площ 270 кв.м. Съдебните зали са шест на брой с обща площ от 177 кв.м., кабинетите за съдиите са 28 броя, а работните помещения за съдебните служители са общо 21 броя. Чистата използваема площ от магистратите е 445 кв.м. или средно по 6,54 кв.м. на човек, а чистата използваема площ за съдебните служители е 662 кв.м. или средно по 3,44 кв.м. на човек.

Проблемът със сградния фонд на АССГ и обезпечеността с работни помещения продължава да стои осезаемо през всички години от създаването на съда. В почти всички работни кабинети, съдиите работят по трима и това неминуемо води до влошаване на условията на работа. При съдебните служители ситуацията е идентична. В служба „Съдебни помощници“ са настанени 19 служители в едно помещение. В две от помещенията на съдебните секретари са настанени по 11 служители. Тези условия на труд, обективно и ежедневно затрудняват работата на най-натоварения административен съд в страната, особено с оглед въведените противоепидемични мерки, в които се изисква наличието на разстояние, с цел намаляване от риска за разпространение на вируса на COVID-19.

През 2021 година е извършен частичен ремонт на втори етаж, като са преобоядисани всички работни кабинети и коридора, на който е сменена подовата настилка с ламиниран паркет. Сервизните помещения също са частично реновирани. Всички съдебни зали, както и прилежащите коридори на етаж мецанин, са преобоядисани. През 2021 г. са сменени всички работни столове на съдиите и частично на съдебните служители, много от които са били закупени още през 2007 г.

През 2021 г. е решен и един дългогодишен проблем със западната фасада на сградата. При извършения ремонт от МП след закупуване на сградата, прозорците по цялата западна фасада не са били „обърнати“. С помощта на алпинисти се постави частично хидроизолация, както и алуминиеви профили по первазите. Така се предотвратиха течовете в работните кабинети в тази част на сградата.

Въпреки всички извършени до момента възможни преустройства и ремонти, продължава да стои на дневен ред въпросът с нормализиране условията на труд на съдиите и съдебните служители. Крайно недостатъчен и окончателно изчерпан е броят на работните помещения, кабинетите и на съдебните зали. Обособените такива отдавна не отговарят на нормативните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.

Както е известно с години наред, предоставената част от сградата, в която съдът се помещава заедно с Инспектората към ВСС, е без всякакви възможности да осигури нормална и здравословна работна

среда. Провеждането на съдебни заседания в съществуващите шест съдебни зали е изключително затруднено, граничещо с невъзможното.

Съдиите и служителите от АССГ са поставени в невъзможни и изключително нездравословни условия на труд, а по този начин, не само че затруднява изпълнението на преките им задължения, но застрашава здравето им, накърнява чувството им за справедливост и очевидно ги дискриминира. Не е без значение за авторитета на съдебната власт и фактът, че АССГ е представителен съд, посещаван от много европейски магистрати и представители на значими институции. Те са шокирани от лошите и крайно неподходящи битови условия, в които са принудени да работят съдиите и съдебните служители от този съд.

Към настоящия момент в АССГ действат близо 100 съдебни състава (еднолични и тричленни/касационни). Дори при изработен график на съдебните заседания, при регулирано едностранно движение на потока от страни и техни процесуални представители в сградата, често за външните посетители се създават крайно обидни ситуации като продължително изчакване „на крак“ пред съдебната зала и дори по-лошо – сядане на стълбите на единственото стълбище в сградата. В подобни условия е изключително трудно да се поддържа достоен имидж на орган на съдебната власт, което съчетано с поддържан през годините nihilism към дейността на съдебната система, допълнително затруднява чувството на удовлетвореност от високоотговорния труд на съдии и съдебни служители.

В края на 2021 година, АССГ разполага с 219 броя компютърни конфигурации, 5 броя лаптопи, 63 броя принтери, 35 броя мултифункционални устройства, 45 броя скенери, 5 броя сървъри и 17 броя UPS. Със средства от бюджета на АССГ са закупени три броя сървъри със съответните лицензи за тях и един брой защитна стена, с цел контролиране на целия мрежов трафик до и от вътрешната мрежа. Защитната стена осигурява защита от атаки от отдалечени компютри и може да блокира потенциално опасни заплахи, както и повишава значително сигурността на мрежово ниво. През 2019 г. съответно са закупени два броя софтуер, от които един за свързване на ПОС терминалното устройство с деловодната система на съда за внасяне на държавни такси и един брой за софтуерна интеграция между деловодната система на съда /АСУД/ и Единния портал за електронно правосъдие.

Всяко работно място на съдия и съдебен служител е обезпечено с техника, но това не променя факта, че голяма част от нея е морално остаряла. Инсталирането на актуални операционни системи е невъзможно, а извършването на ремонти е крайно нецелесъобразно. Присъединявам се към изразеното в годишния доклад на председателя на съда за 2021 г. становище, че приетата практика от ВСС подмяната на компютърната и друга техника да се извършва след като са били в експлоатация 10 години, не отговаря на обществената динамика и на съвременните изисквания за въвеждане на електронно правосъдие.

В съдебните зали има изградена система за аудиозапис, която улеснява в голяма степен съдиите и съдебните секретари при изготвяне на съдебните протоколи и свежда до минимум вероятността за пропуски в тях. През 2020 г., по проект, сключен от Министерство на правосъдието и фирма „КОНТРАКС“ АД, е доставено основно и съпътстващо оборудване за видеоконферентна връзка. Същото е монтирано в една от залите на съда.

АССГ разполага с три броя служебни автомобили.

В края на 2021 г., чрез промени в Наредбата за организация на движението на територията на Столична община, съдът беше лишен от възможността за използване на служебен абонамент на уличното платно пред сградата, който бе използван с цел паркиране на служебните автомобили, както и на конвойни автомобили на Главна дирекция „Съдебна охрана“. Допускането на паркиране на автомобили при свободен достъп и почасово паркиране пред сградата на съда, затрудни не само осигуряването на достъп на конвоиращите автомобили на „Съдебна охрана“, но създаде и предпоставки за застрашаване сигурността и безопасността на граждани, страни по дела, съдии, прокурори и служители, както и на съдебната сграда изцяло, като създаде реална предпоставка за инциденти. Служебните автомобили на съда се паркират на улицата, тъй като в гаража, прилежащ към сградата, паркират всички автомобили на ИВСС, а АССГ ползва само едно място. В тази връзка през месец ноември 2021 г. беше стартирана процедура с искане до кмета на СО и ЦГМ, с цел обособяване на зона за сигурност и буферна зона за осигуряване на безопасността и охраната на сградата на съда. По този начин ще се осигури и безпроблемен достъп на страните по дела с лишени от свобода, които биват транспортирани от

Затвора и затворнически общежития в София, както и мигранти и бежанци, които са под особен режим на придвиждане. Транспортирането и конвоирането на тези лица се осъществява от Главна дирекция "Охрана" и Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" на Министерството на правосъдието, както и Дирекция „Миграция“ към Министерство на вътрешните работи, с микробуси, за които е необходимо голямо пространство пред съда и безпроблемно паркиране.

Наличието на всички тези обективни битови проблеми, решаването на които не е от наша компетентност, ежедневно затрудняват работата на съда и са на път дори да я блокират.

5. Работа с медиите

Продължава утвърдената в годините практика да се издава медиен бюлетин в електронен вариант, в който служителят „Връзки с обществеността“ в АССГ успява да събере журналистически публикации и информация, имащи отношение към работата на съдебната система. По всички поставени въпроси от представители на медиите по дела, представляващи обществен интерес, незабавно се извършват необходимите справки, взема се становището на съответния съдия-докладчик, в случаите когато интересът е към конкретно дело, и се отговаря своевременно.

6. Проверки и констатации в предходен мандатен период:

През 2017 г. е извършена комплексна планова проверка от Инспектората към ВСС /ИВСС/, по образуването, движението и приключването на първоинстанционни, касационни и частни административни дела за периода 01.01.2015 г. – 31.12.2016 г.

Във връзка с комплексната планова проверка от Инспектората към ВСС през 2018 г. е изготвен Акт за резултати и след извършен сравнителен анализ за работата на съдиите от АССГ, ИВСС е счел, че съдиите Луиза Христова, Владимир Николов, Славина Владова, Весела Цанкова, Юлия Тодорова, Мария Николова, Елица Райковска и Радостин Радков, са сред тези, отличили се с особено добри резултати. Предвид това е внесено предложение от председателя на АССГ до СК на ВСС, за поощряване на посочените съдии. Същото предложение е внесено до СК на ВСС и от председателя на ВАС. През 2018 г. с решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 34/06.11.2018 г., съдиите Луиза Христова, Владимир Николов, Славина Владова, Весела Цанкова, Юлия

Тодорова, Мария Николова, Елица Райковска, както и съдия Радостин Радков – административен ръководител – председател на АССГ, са поощрени с отличие „личен почетен знак втора степен - сребърен“ за безупречно и високо професионално изпълнение на служебните си задължения по всички показатели за постигане на бързина и качество на постановените актове.

През 2019 г., по заповед № Ж-02-19/14.12.2018 г. на главния инспектор на ИВСС, по сигнал от председателя на АССГ, е извършена проверка на дейността на съдия Росица Бузова за периода 01.01.2017 г. – 31.12.2018 г., относно движението и приключването на разпределените ѝ за разглеждане първоинстанционни, касационни и частни дела. В Акта за резултатите от проверката на ИВСС бе констатирано забавяне по множество дела, като бяха дадени препоръки, а именно, съдия Бузова да бъде изключена от електронно разпределение, с цел постановяване на просрочените извън разумния срок съдебни актове и преразпределение на ненасрочените дела на други състави, с оглед ускореното им разглеждане и решаване. Тези препоръки бяха обсъдени на ОС на съдиите от АССГ и след проведено гласуване не бяха приети. ОС взе решение да подкрепи предложението на председателя на АССГ да бъде отправено предложение пред ВСС за временно отстраняване от длъжност на съдия Росица Бузова до изписване на актовете на приключените дела, съответно спиране от разпределение и преразпределяне на висящите дела на състава на останалите съдии с АССГ. С решение взето по Протокол № 23 на СК на ВСС от 16.07.2019 г., Росица Бузова е отстранена на осн. чл. 232 от ЗСВ за срок от 3 месеца. С решение по Протокол № 38 от 19.11.2019 г. на СК на ВСС, Росица Бузова е освободена от длъжност на осн. чл. 165, ал. 1, т. 2 от ЗСВ, считано от същата дата.

През 2020 г. няма извършвани комплексни планови проверки в Административен съд София – град.

Във връзка с проверка, възложена със Заповед № ВСС-24-48/05.10.2021 г. на главния инспектор на ИВСС, е извършена проверка по спазването на чл. 80 от Правилника за администрацията в съдилищата по административни дела в АССГ а периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г. В Акта за резултатите от проверката на ИВСС изх. № ВСС-21-48/09.11.2021 г. е констатирано, че за 2020 г. в АССГ са спазени разпоредбите на чл. 80 от ПАС и не са констатирани нередовности или нарушения.

7. Финансова дейност

Финансовата дейност се осъществява при спазване на получаваните указания от Висшия съдебен съвет, вътрешните правила и изградената система за финансово управление и контрол (СФУК), в изпълнение на Закона за финансово управление и контрол (ЗФУК). В тази връзка са въведени и утвърдени със заповеди на председателя всички Вътрешни правила по изискванията на СФУК: правила за счетоводната политика, правила за документооборота, за счетоводните и финансови документи и система за полагане на двоен подпис под разходните документи, правила относно разходване на бюджетни средства, заприходяване на активи, инвентаризация на активи.

Счетоводната информация се обработва чрез програмен продукт „Конто“, а работните заплати, личен състав и изплащане на възнаграждения на вещи лица, преводачи, свидетели и особени представители, чрез програмен продукт „Аладин“. От 2019 г., държавните такси могат да се внасят и чрез инсталираното ПОС терминално устройство в съда.

Приходите по бюджета за 2021 година на АССГ са 379 188 лева, от тях 372 638 лева държавни такси, 2 465 лева глоби и 4 085 лева други приходи.

Извършените разходи за 2021 година са 13 086 999 лева, като с най-голям относителен дял са тези за заплати, които съставляват 71% от общите разходи за годината, съответно по другите показатели - за други възнаграждения и плащания на персонала - 9,4%, за осигурителни вноски - 16,3 %, за издръжка и платени данъци и такси - 3,3%.

8 .Администриране

Наред с текущите, ежедневни заповеди, свързани с разрешаването на отпуски, командироване на съдии за обучения, замествания на отсъстващи съдии в съответните състави и т.н., регулярно се издават и актуализират заповеди, утвърждаващи правила, свързани с оптимизиране дейността на съда и такива, които са задължителни по силата на нормативен акт. Вече утвърдените правила ще продължат да действат, а нови ще се създават съобразно нормативните промени.

III. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на съда:

1. През предходните два мандата председателят на АССГ г-н Радков чрез последователни действия попълни състава на съдиите от 44 щатни бройки, от които 34 заети в началото на 2012 г., на 73 щатни бройки в началото на 2021 г., от които 70 заети към настоящия момент.

Двойното увеличаване на заетите щатни бройки за магистрати безспорно доведе до намаляване на натовареността на съдиите. Същевременно, то неминуемо е свързано със съществуващо в професионалната и гражданска общност недоверие към прозрачността на конкурсните процедури по ЗСВ, вкл. на възможността за преместване по чл.194, ал.1 ЗСВ. Проведеното на 15.03.2022 г. Общо събрание на АССГ за предложение за избор на административен ръководител обективира отчетливо разделение и не излъчи категоричен кандидат (избраният е с 37 гласа от 35 необходими). Когато в рамките на един месец преди провеждането му в съда са назначени 11 нови съдии, които няма как да познават в детайли работата на съда, още по-малко колегите в него, логично възниква усещане за изкривяване на съдийското самоуправление. Предстои назначаване на нови трима съдии от открита конкурсна процедура. Така принципно положителната тенденция на преодоляване на свръхнатовареността чрез увеличаване на щатните бройки за съдии, реално има за резултат увеличен магистратски състав на АССГ, който трябва последователно да бъде приобщаван към високия стандарт на лична съдийска независимост, воля за недопускане на външна намеса, поведение без обвързаности и без ангажираност с лични каузи в съдийската дейност.

Специфично в сферата на административното правораздаване, в отлика от това на общите съдилища, е тяхното относително скорошно образуване, свързано с едновременно първоначално назначаване на всички съдии в тях на 15.02.2007 г. Това доведе до изравнени критерии за старшинство по чл.237, т.2 и т.3 ЗСВ, респ. до невъзможност да се използва критерият за повишаване „прослужено време на длъжност в съответния съд“, в какъвто дух и традиции съм възпитана още при постъпването си в съдебната система. От друга страна, първоначалният равен старт предостави възможност за добро взаимно опознаване на съдийската ни работа, вкл. чрез публично оповестяваните съдебни

актове в деловодните системи на съдилищата. Формално всички колеги са назначени чрез конкурс, но реално практиката утвърди критерий за качество на съдийската работа съобразно това на постановените съдебни актове. Като цяло, броят на административните съдии не е значителен, което е достатъчно взаимно да се познаваме не само по имена, но и по съдебните си актове, които всеки от нас ежедневно чете при опита си да съобразява актуалната съдебна практика, вкл. с оглед нейното уеднаквяване, което по мое твърдо убеждение дължим на страните в процеса. При този изравнен първоначален старт, както атестирането, така и конкурсните процедури, не предоставят убедителна възможност за реално оценяване на съдийския труд. Това неминуемо налага усещане за намеса на други решаващи критерии в процедурите по ЗСВ, респ. критично отношение към преминалите през тях колеги. Когато те идват от месторабота с йерархична структура, логично се поставя въпросът как се интерпретира съдийската независимост. Защото всеки един арбитър на равнопоставен спор следва да има дълбоко вкоренен вътрешен манталитет на непримиримост към всяка външна намеса или влияние в съдийската си работа.

С изложеното искам да подчертая, че увеличаването на броя на съдиите не е свързано единствено с положителен ефект от намаляване на тяхната натовареност. Разбира се, че продължителността на стажа на магистратска длъжност не е единствен критерий за съдийски морал и независимост, но е разбираемо и критичното отношение към колеги, които за кратък период са преминали успешно през няколко процедури по ЗСВ. Последващо назначените магистрати логично са подложени от съдийската общност на идентичен критерий за атестация на съдийския труд съобразно качеството на постановените от тях съдебни актове, но за тази проверка е необходимо време. Докато то тече, смятам за жизнено необходимо намирането на консенсус между определени очертали се в АССГ различия между колеги чрез чести събирания на отделенията, балансиран подход при съставянето на тричленните състави и използване на всеки формален и неформален повод за изразяване и обмен на професионални мнения. Поддържам твърдо разбиране, че евентуални недоразумения следва да бъдат решавани чрез открит диалог, разбиране и търпимост към всяко мнение, изцяло в духа на изградената и поддържана през годините в АССГ колегиална толерантност и сплотеност.

2. При многократно подчертаната свръхнатовареност на съдиите в АССГ приемам за абсолютно необходима специализацията по материя в отделения, каквито съществуват още от образуването на съда и към които през 2015 г. се прибави трето отделение. При този модел на организация проблемно се оказва равномерното разпределение на дела между отделенията при сравнително равно участие на съдии в тях, за да имат балансирано участие в Общото събрание на съда. Запазва се и тенденцията на неравномерно натоварване на съдиите вътре в отделенията, който проблем не може да бъде разрешен към момента чрез използване на системата за случайно разпределение, видно от справките за натовареността по брой дела.

Решаването на очертаните проблеми, които допълнително генерират недоволство и напрежение между колегите, не е лесно, предполага продължително наблюдение и балансирано вземане на решения по преместване на материя или съдии в друго отделение, които въпроси са от компетентността на ОС на съда. От друга страна, натоварването в административното правосъдие често е кампанияно, напр. свързано с конкретна администрация, с допълнителен приток на бежанци, със съкращаване в администрацията при политически промени и др.под. Споделям като добра практика създаването на постоянна работна група с представители на всяко отделение, която непрекъснато да следи натовареността, да търси и предлага консенсусни решения по преодоляване на различията в нея. Ще насърчавам ритмичната работа на тази работна група, която на база регулярни статистически справки да предоставя реална картина за натоварването във всяко отделение и да следи тенденциите в нарастването на определени групи дела, вкл. при нормативни изменения, свързани с подсъдността на АССГ. Очакваният резултат е своевременно внасяне на мотивирани предложения в Общото събрание на съда за евентуално преместване на материя между отделенията с цел равномерно натоварване между тях и осигуряване на спокойна атмосфера на труд.

Показала съм на практика готовността си за взаимопомощ между колегите, когато по време на мандата ми на ръководител на I-во отделение мотивирах съдиите в отделението да приемем от II-ро отделението лавинообразното увеличение на дела по Закона за подпомагане на земеделските производители (със стотици на месец) с цел изравняване на натоварването между тях.

3. От образуването на АССГ в него се утвърди традиция по регулярно провеждане на Общи събрания с цел дискусия, преодоляване на противоречива съдебна практика и съобразяване на колективното мнение по всеки възникнал проблемен въпрос. С това се заложи модел на съдийско самоуправление, който през годините се превърна в традиция, за да може константно в годишните отчетни доклади на съда да се отбелязва, че в АССГ е утвърден, работи и дава отлични резултати модел на съдийско самоуправление, който значително изпреварва във времето последвалите законодателни промени в тази насока. Потвърждавам категоричното си становище, че прозрачен модел на съдийско самоуправление значително подпомага дейността на административното ръководство на съда, преодолява съмненията в задкулисно вземане на решения и с това способства за повишаване на доверието в съдебната система.

Очертаното разделение на мнения и позиции предвид нарасналия брой магистрати в съда ще има за логичен резултат все по-трудното сближаване на професионални становища в рамките на Общото събрание, при предстоящо назначаване на нови трима съдии от вътрешен конкурс. Начин за преодоляване на подобен проблем виждам в предварителното обсъждане на спорните въпроси по отделения и съставяне на работна група с представители на всяко от тях с оглед сближаване на позициите и намиране на възможно консенсусно решение. Моделът на работната група предоставя възможност за предварително изготвяне на няколко предложения за решаване на спорния въпрос, като по този начин се избягват продължителни дебати в Общото събрание и направо се пристъпва към гласуване на общия форум на съдиите.

Ще запазя практиката всеки важен за правораздавателната или организационната дейност на АССГ въпрос, поставен от съдия, група съдии, отделение на съда, по препоръка на ИВСС, от ръководството на ВАС или с решение на ВСС, да бъде своевременно отнасян за разглеждане от Общото събрание на съдиите, за колективно обсъждане и евентуално съвместно становище. Убедена съм, че работещият модел на съдебно самоуправление в АССГ способства за съхраняване на добрия колегиален дух, прави съдиите съпричастни към проблемите и отговорни за решаването им.

4. Разразилата се в началото на 2020 г. пандемична криза на COVID 19 сериозно възпрепятства утвърдената вече практика да се провеждат редовни събрания на колегите по отделения, както и регулярно провеждане на Общи събрания на съдиите от АССГ.

В тази връзка виждам възможност за положително развитие чрез провеждане на онлайн срещи, включително предвид нарастналата бройка на съдиите. В бързината и оперативността на този електронен вариант за контакти, без високи изисквания към използваната техника, се убедих по време на стажа си през м.ноември 2021 г. в Административен съд гр.Щутгард, Германия. На два пъти в рамките на една седмица, седейки пред компютрите в кабинетите си, съдиите проведоха две онлайн срещи – веднъж, когато ги запознах със системата на административното правораздаване в България и практиката на българските административни съдилища по Закона за убежището и бежанците и втори път – присъствайки на обучение от техен колега по практическото приложение в съдебните актове на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни.

Като родители бързо се убедихме, че възприетият от учениците модел на онлайн обучение не е технически труден и е действащ вариант за преодоляване на кризи. Не виждам пречка като професионалисти да възприемем този съвременен начин на общуване с цел преодоляване на трудностите по организиране и събиране на голям брой колеги, което от своя страна да даде възможност за срочно и своевременно решаване на възникналите проблеми. Това е и практичен начин за съобразяване на мнението на колеги, които не са на работното си място. Вярно е, че се губи очарованието на неформалните лични срещи на колеги по отделения, провеждани често дори извън съдебната сграда, но при налично желание за сближаване на мнения с цел преодоляване на общи проблеми следва по-активно да се използват наложилите се съвременни технологични решения.

С помощта на служителите – системни оператори в АССГ ще работя активно за използване на достъпни интернет приложения с цел оперативно провеждане на онлайн срещи и дебати.

5. Въпреки значителната натовареност на съдиите, още от създаването на АССГ и като част от атмосферата на колегиалност и взаимопомощ се въведе положителна практика по заместване на отсъстващ колега, което да не води до отлагане на дела в открито съдебно заседание или до затрудняване минаването на доклад. Този работещ модел се утвърди дори в условията на COVID 19 пандемия и се доказва и в случаите на необходимост от поемането на делата на цял съдебен състав, което се налага при командироване или напускане на колеги. Това е работещ модел, който сам по себе си красноречиво говори за професионализма и високия екипен дух на съдиите и съдебните служители, работещи в АССГ. В тази връзка споделям като правилна практиката по своевременно и предварително изготвяне на заповеди за заместване, а в случай на продължително отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия, намирам, че всички дела на съответния съдебен състав следва да бъдат преразпределени по материя между всички съдии на случаен принцип чрез деловодната система за разпределение на делата. Този съобразен със закона начин за преодоляване на често внезапно възникващи и нуждаещи се от бърза реакция проблеми укрепва чувството за справедливост сред колегите и усещането за прозрачно управление на съда.

С лично поведение съм доказала, че винаги съм готова да заместя отсъстващ колега и активно ще защитавам позицията си, че делата не са на конкретен съдия, а постъпили в съда преписки по казуси, които чакат срочно и адекватно решение. С подобна организация на съдийската работа виждам начин за повишаване на доверието в съдебната система и за създаване на увереност, че тя работи отговорно и заема своето достойно място във функциониращия модел на демократично управление на държавата ни.

6. Споделям наложилата се при предходни ръководни мандати практика на административния ръководител на съда стриктно да следи и своевременно да изготвя предложения до ВСС за придобиване на статут на несменяемост, за периодично атестиране и повишаване на място в ранг на съдиите. Изцяло разчитам на доказалия се с отговорната си работа екип на общата администрация на АССГ, към който от 01.01.2020 г. се добави още една щатна бройка за длъжността „Човешки ресурси“.

7. През м.октомври 2015 г. в АССГ, към съществуващата в съда от 2009 г. деловодна система АСУД, е въведен специализиран софтуер на ВСС за разпределение на дела, който да подобри сигурността и да гарантира случайния принцип на разпределение на делата. Последователно в годините се води политика по непрекъснато усъвършенстване на деловодната система с цел в пълнота да отговори на съвременните технолигични изисквания и да подпомага работата на съдии и съдебни служители. Пример за това е възможността от 01.01.2022 г. в системата да се извърши проверка за наличие на внесен депозит за вещо лице, улесняваща срочното изготвяне на експертиза като един от най-честите причини за отлагане на делата. Нормативни промени наложиха създаването на връзка между деловодната система на съда си Единния портал за електронно правосъдие, както и на отделна система за сигурно електронно връчване. Въпреки тези предизвикателства, екипността в работата способства намирането на находчиви решения, които улесняват високоотговорния ни труд в условията на свръхнатовареност. Работещата в АССГ деловодна система осигурява бърз достъп на съдии, служители, граждани и организации до информация по дела и е пример за съвременно електронно управление.

Последващото ѝ надграждане, включително до достигане на пълен, работещ вариант на електронно правосъдие, изисква значителна финансова подкрепа за осигуряване на необходимата техника (основно софтуер и сървъри) и на съответен брой служители, заети с нуждата от сканиране на невероятен обем документи. Осигуряване на финансиране и увеличаване на броя на съдебните служители е извън правомощията на административния ръководител. Дължими са негови активни действия по своевременно сигнализиране на ВСС за конкретните нужди от специализиран софтуер на най-големия и натоварен административен съд, след изготвяне на обективен анализ за това, включително с помощта на действащи предложения от самите съдии и съдебни служители на съда.

Непосредственият ефект от усъвършенстването на използваните в АССГ електронни системи не само ще улесни работата на заетите в него лица, но и ще подобри достъпът на страните до информация по делата с крайна цел оправдаване на високите обществени очаквания за действащо електронно правосъдие.

8. В правомощията на административния ръководител на съда е да ръководи и контролира работата на съдебните помощници. Като постижение при предходните ръководни мандати е отбелязано създаването през 2012 г. на Служба „Съдебни помощници“, в която към настоящия момент работят 23 служители. Споделям мнението, че това са млади и високо квалифицирани юристи, чиято добра мотивация и организация съществено допринасят за срочно изготвяне на актове от съдията, работещ в условия на свърхнатовареност и при действащи кратки процесуални срокове.

Всеки от съдебните помощници в АССГ работи с трима или четирима съдии, някои от които в различни отделения. Това неминуемо затруднява работата на съдебния служител, който се съобразява с различни практики и изисквания на няколко колеги. Личният ми опит и споделеното от колеги сочи, че в отделни случаи изготвяните проекти на съдебни актове не съдържат конкретиката на индивидуалния съдебен спор, а правните им изводи са относими към всеки един казус без да дават отговор на възраженията на страните. Предвиждам изискване за постоянно сравнение между проекта на изготвения от помощника акт и обявления от съдията в деловодната система с непосредствена цел приближаване на съдебните актове към съдържанието по чл.172а АПК и подобряване на екипността и комуникацията с магистрата.

Като имам предвид, че това са млади хора, повечето от които в началото на юридическата си кариера, намирам, че същите имат сили и мотивация да задълбочат юридическите си познания и практически умения по приложение на правото. Средство за постигане на тази цел е непрекъснато повишаване на професионалната им квалификация и симбиозен обмен на придобитите знания със съдиите. Мислимо е стимулиране на активността на тази специфична група съдебни служители чрез възлагане на допълнителни задачи по проучване и обобщаване на съдебна практика, проучване с помощта на деловодната система на дела с идентични страни, включването им в работни групи на съдиите при обработка на статистически данни, създаване на модел по споделяне на придобити в обученията знания и опит с перспектива за създаване на информационна електронна база данни в АССГ на юридическа литература и материали, придобити в различни обучителни форуми.

9. Предвиждам да запазя въведената в предходен ръководен мандат практика в края на всеки месец да се докладват справки за обявените за решаване дела без постановени актове в предвидените в процесуалните закони срокове. Това предоставя възможност за своевременна реакция при констатирано забавяне на изготвянето на съдебните актове чрез навременна информация за причините за това и набелязване на конкретни мерки за справяне с възникналия проблем. Съзнавам непопулярността на мярката сред колегите, но при трайна липса на желание за срочно изготвяне на актове или невъзможност за самодисциплиниране, заявявам воля да използвам законовите възможности за налагане на дисциплинарни наказания. Застъпвам твърдо становище за необходим баланс между качествено и срочно правосъдие, както и, че прекалено забавеното правосъдие е липса на такова. В тази връзка намирам за дисциплинираща практиката в АССГ при наличие на непостановени в срока по чл.172, ал.1 АПК решения, съдията да бъде сигнализиран чрез римаиндър при влизането си в деловодната система на съда, да бъде уведомяван чрез изпращането на писма с данни за делата, по които не са постановени актове в срок, както и за изискване на обяснения в случаи на неоправдано дълга забава, указваща на евентуална възможност за използване на процедурата по Глава трета „а“ ЗСВ.

10. Смятам за полезна въведената практика на ежеседмично работно съвещание в понеделник, на което да присъстват заместник председателите на АССГ, съдебният администратор и при необходимост други колеги и съдебни служители, с цел обсъждане на възникнали в предходната седмица проблеми, набелязване на мерки за срочното им решаване и поставяне на задачи по текущата организационна дейност в съда. При следваща среща се докладва изпълнението на поставените задачи. На всяко тримесечие главният счетоводител докладва кратък отчет за изпълнението на бюджета и набирателната сметка на съда, ползваните счетоводни сметки и подсметки, както и анализ на разходваните средства. Намирам запазването на така наложилата се практика, съвкупно с практиката по събиране във вторник на ръководителите на служби при съдебния администратор, за доказал практичността си вариант за срочно изпълнение на текущи организационни задачи и за своевременно преодоляване на затруднения.

11. Споделям практиката за приеман ден на административния ръководител веднъж седмично за граждани, които поставят организационни и административни въпроси, изготвени писмено с оглед предварителното им проучване и полезно протичане на срещата. Не се приемат граждани, желаещи да получат съдействие по конкретно дело, което засяга независимостта на разпределения на случаен принцип съдия-докладчик. Всички писмени молби, сигнали и искания да се докладват най-късно на следващия ден от подаването им, за проверка и изготвяне на срочен отговор. Анонимни сигнали и жалби не се разглеждат.

12. Подкрепям традицията, създадена по проект на Европейската мрежа за съдебно обучение в сътрудничество с НИП, АССГ ежегодно да посреща магистрати от различни страни-членки на ЕС, които провеждат беседи с ръководството на съда и със съдии, присъстват на съдебни заседания, запознават се с организацията на дейността в съда, правораздаването в страната ни и в частност – тази на административните съдилища и на АССГ. Намирам, че това утвърждава образът на АССГ на съд, който на практика хармонизира българското правораздаване, прилагайки пряко европейски правни норми и отправяйки мотивирани и допустими преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз в Люксембург.

Ще положа максимални усилия за запазване на утвърдените добри практики по сътрудничество с НИП, провеждането на стажантска програма за обучение на студенти по специалност „право“ от УНСС, инициативата на ВСС по провеждане на „Ден на отворените врати“ и Образователната програма на ВСС „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие“. АССГ се е утвърдил като орган на съдебната власт, в който системно се надграждат добрите практики, осигурява се бързо и качествено правораздаване, професионално и прозрачно правосъдие, основано на върховенството на закона и на справедлив процес, гарантиращ равнопоставеността и правата на страните, съобразено с европейските и национални правни норми. Убедена съм, че с дейността си АССГ е положителен пример за срочно и качествено работещ орган на съдебната власт, който ежедневно генерира положителни новини, свързани със съдебната власт. Това е изключителен потенциал за налагане на политика по представяне на положителни факти за работата на съда, а с това – за трайна и устойчива промяна в обществените нагласи към системата.

IV. Набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане:

С личното си поведение административният ръководител е пример за безупречен морал, съобразен с етичните изисквания, както в служебната си дейност, така и извън съда, балансьор на конфликтни и проблемни ситуации на работното място, способен на решителни активни действия за постигане на набелязаните цели. Същевременно, той е лицето на съда пред обществото, способно да му вдъхне доверие и правна сигурност, че съдебната система се самоуправлява като осигурява независимо и прозрачно правораздаване с цел утвърждаване на Република България като правова държава.

Мои основни и дългосрочни цели ще бъдат запазване, утвърждаване и разширяване на установените и доказани добри практики на бързо, професионално и прозрачно правосъдие, както и съхраняване на добрия колегиален дух. Смятам, че с инструментите на съдийското самоуправление и екипно взаимодействие със съдебните служители могат да бъдат преодолени някои негативни тенденции поради битието на съда като свръхнатоварена съдебна структура, принудена да изпълнява високоотговорен интелектуален труд и да показва вежливо и отговорно изпълнение на административни услуги към страните в процеса в непосилни условия на труд. Административен съд София град е изправен пред реалността в мандата на трети административен ръководител последователно и неотклонно да настоява за решаване на тежките битови и материални условия, в които е принуден да работи.

1. Цел – Решение на проблема със съдебна сграда, достатъчна да осигури достойни условия на труд за съдии и съдебни служители.

Невъзможните битови условия, в които работи АССГ, в детайли са посочени във всички годишни отчетни доклади на председателя на съда през изминалия ръководен мандат, отбелязани са в настоящата концепция, общоизвестни са и не намирам основание да ги преповтарям. Тези условия отдавна са обидни за работещите при тях, а в реалностите на световна пандемия – недопустимо стават такива и за страните по висящите съдебни производства. В последните две години сме свидетели на дълги опашки от чакащи хора пред вратата на съдебната сграда, независимо от атмосферните условия, а вътре в нея – често и на хора,

седнали по стълбите поради липса на място за изчакване на графика на съдебните зали. С това оправданото недоволство на гражданите от условията при посещението им в съда често се изразява в негативно и агресивно поведение, насочено към работещите в него, които не само нямат никаква вина, но и не разполагат със законови правомощия за решаване на този проблем.

На проведено на 21.02.2022 г. Общо събрание на съдиите в АССГ присъстващият председател на ВАС г-н Чолаков съобщи за възложена обществена поръчка за ремонт на старата съдебна сграда на СРС в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6, за нуждите на АССГ. Изразявам лично мнение, че сграда, която не е построена за съд, и от която беше преместен един съд поради лоши битови условия в нея, дори след ремонт, не може да предостави подходящи условия за работа на друга съдебна институция. Не е по силите ми да предвидя последствията от войната в Украйна, но тя със сигурност ще доведе до значима криза на материали и горива, присъщо необходими за дължимия основен ремонт на посочената сграда. Това не ме прави оптимист за скорошно разрешаване на този основен за съда проблем. Въпреки това и до успешния край на този проект изразявам готовност за активни действия, както по отношение на експертни становища и съвместни мотивирани предложения и общи позиции пред компетентните органи на изпълнителната власт, така и по евентуално ежедневно следене на строително-ремонтните работи с цел срочното им и качествено приключване.

Считам, че в задълженията на административния ръководител е редовно да поставя на вниманието на ВСС решаването на този неотложен проблем, до успешния завършек на който носи отговорност за запазване на добрата работна атмосфера в съществуващите условия на работа в съда.

Две са приоритетните ми цели, свързани с евентуален бъдещ ремонт на сградата в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6:

А. Смятам за абсолютно недопустимо съвместното настаняване на АССГ в посочената сграда заедно с други държавни институции. Опитът ни със сградата, в която понастоящем се намира съдът в гр.София, ул. „Георг Вашингтон“ № 17, недвусмислено и убедително доказва

недалновидното решение на сградния ни проблем. То не е несъобразено с динамиката на административноправните отношения, с развитието и съсредоточаването на администрацията в гр.София и с нормативните промени, които в съвкупност налагат непрекъснато нарастване на броя на съдиите и съответстващо увеличаване на съдебните служители. Годишните доказателства константният характер на причините, водещи до разрастване на столичните съдилища и не смятам, че можем да си позволим повторение на същата грешка при поредния опит за решаване на този проблем. Единствено активни действия, съчетани с убедително посочване на факти относно реалните нужди на съда, ще допринесат за дългосрочното му настаняване в условия, съответстващи на отговорната му роля на съдебна институция, която от създаването си е еталон за високо качество в правораздаването и в административните услуги и следва да намери заслуженото си административно място.

Б. Считам за наложително постоянно настояване за съобразяване на бъдещите ремонтни дейности с експертното ни становище относно нуждите на АССГ от помещения и тяхното разположение. Следва да се ползва опита на служителите в АССГ, които вече са работили в сградата в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6, познават нейните функционални възможности и вътрешно разположение. Безценен е и опитът на тези съдебни служители в АССГ, които след предложението за решаване на сградния ни проблем, са посетили сградата в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6, и имат практични идеи за предназначение и разпределение на конкретни помещения. Такава е например идеята на за разположение на службите на специализираната администрация чрез използване на достъпа от партерния до първия етаж, който се осъществява по единственото широко стълбище в сградата, тъй като то може да осигури безпрепятствено движение на значителен брой външни лица, които ежедневно посещават съда (преди на втория етаж на сградата имаше разположени съдийски кабинети, което не е практично, а другото стълбище до последния етаж на постройката е прекалено тясно). Има конкретно предложение от началник на отдел в общата администрация относно използване на определено помещение в бившата сграда на СРС за каса на АССГ, както и практична визия за удобно място за настаняване на архива, секретното деловодство и действащия в АССГ фронт-офис. Изграждането на последния е революционна идея и плод на дългогодишен опит на прекрасен екип от съдебни служители на АССГ, които наравно със съдиите допринасят за ежедневното утвърждаване на

положителния образ на съда. При наличие на близо 100 действащи съдебни състава в АССГ единствено фронт-офисът предлага бърз и практичен достъп на страни и пълномощници до информация по дела, предоставяна от вежливи, компетентни и високоотговорни служители и на практика реализира идеята за „обслужване на едно гише“ в рамките на съдебната институция.

Надявам се с посочените малко на брой, но конкретни примери и с готовността на професионален екип от съдии и служители да предостави и други практични идеи, съм достатъчно убедителна относно необходимостта от съобразяване на мнението ни относно конкретните нужди на съда при осъществяване на бъдещи ремонтни дейности на сградата в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6.

Опитът показва, че тези съпътстващи дейности се осъществяват от специалисти, които не работят ежедневно в съдебни институции и не познават техните конкретни нужди. Дори избраният изпълнител да има подобна практика, то обективните размери и наложилата се успешна организация на дейността в АССГ налагат извод, че единствено при съобразяване на конкретните нужди и предложения от страна на съда може да се постигне изпълнение на бъдещите ремонтни дейности, което да осигури **дългосрочно** решаване на битовия ни проблем. В противен случай, ще се стигне до печално наложилата се в сградата на СРС в гр.София, бул. „Драган Цанков“ № 6, и в сградата на АССГ на ул. „Георг Вашингтон“ № 17, практика по преграждане на коридори и изграждане на помещения „на парче“, които осигуряват временно, но не и отговорно решение на поставения проблем.

Не на последно място, ремонтните дейности следва да бъдат съобразени с евентуално преместване на огромен брой архивирани и висящи дела, мебели и инвентар, което на практика може да се реализира единствено през летните месеци, но със значителен човешки ресурс. Това веднъж се е случвало в историята на АССГ през м.септември 2008 г. От сърце си пожелавам да се повтори в предстоящия мандат на трети административен ръководител на съда.

2. Цел – поетапно и цялостно въвеждане и осъществяване на Електронно правосъдие и свързано с него техническо и кадрово осигуряване на съда.

Съвременните технологии навлизат в дейността на съда, осигуряват допълнителна бързина и прозрачност в работата му, както и ефективен достъп на страните до информация по делата. В АССГ е изградена и функционира електронна деловодна система, свързана с Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), която предоставя възможност за достъп до поддържаните от съда документи в електронен вид, заявяване извършването на удостоверителни изявления в електронна форма, извършване на процесуални действия в електронна форма и връчване на съобщения и призовки. От средата на 2021 г., чрез ЕПЕП, страните имат право да подадат заявка по конкретно дело за достъп до неговия електронен вид, който на този етап осигурява достъп до обявените в деловодната система електронни документи, вкл. съдебни актове. В АССГ са съобразени и приложени изискванията на чл.360а – чл.360м ЗСВ, Закона за електронното управление и Наредба № 5/01.06.2017 г. за организацията и реда за водене, съхраняване и достъп до електронните дела и начина на съхраняване на доказателствата и доказателствените средства по делата, както и вътрешния оборот и съхраняването на друга информация, обработвана от съдебната администрация.

За административното правосъдие размяната на електронни документи не е новост. Например, приходната администрация и Агенцията по геодезия, картография и кадастър, отдавна създават преписки в изцяло електронен вид, които биват разпечатвани на хартия за целите на съдебното обжалване. С тази положителна административна практика административното правораздаване има допълнителен потенциал да използва вече създаденото в администрацията електронно досие, въз основа на което да се създаде електронно съдебно дело, улесняващо обмена на документи.

Работата в условията на COVID-19 пандемия доказва потенциала и ефективността на ползваната в АССГ електронна деловодна система. След м.март 2020 г. в съда масово се използва възможността за електронно връчване на призовки и съобщения и по делата се приемат молби, постъпили и регистрирани в системата за сигурно електронно

връчване. Обективно, цялото хартиено дело все още не съществува в електронен вид, тъй като за това е необходимо допълнително техническо оборудване (специализиран софтуер и сървъри). Последното е още едно убедително доказателство за нуждите на съда от нова съдебна сграда, тъй като дори да се предостави това оборудване, към настоящия момент то няма къде да се помести в сградата на ул. „Георг Вашингтон“ № 17.

Изцяло в правомощията на Пленума на Висшия съдебен съвет по смисъла на чл.360ж, ал.6 ЗСВ е да осигури технологичната и техническата възможност на органите на съдебната власт за извършване на действията по обмен на информация по електронен път.

Създаването на пълно електронно досие на съдебно дело предполага обезпечение, както с техника, така и със съответен брой служители, време и място за сканиране на огромен брой документи. Тук е мястото да се отбележи, че независимо от увеличения брой на магистратите в АССГ устойчиво през годините в съда функционира **обща** съдебна администрация с константно малък брой заети щатни бройки (към 31.12.2021 г. са заети 29 длъжности за съдебни служители от общата администрация при утвърден щат от 33). Тази цифра е съизмерима със съдилища, чийто щат е в пъти по-малък от този на АССГ и е показателна, че за ефективното изпълнение на дейността на съдебната администрация от АССГ до ВСС се изготвят единствено напълно необходими и практически мотивирани искания за увеличаване на щата на специализираната администрация.

С това непосредствено се постигат три близки цели: а/намаляване на натовареността на съдебните служители от специализираната администрация; б/осигуряване на екипна работа на един деловодител и един секретар с два съдебни състава при обективно нарастнал брой на заети щатни бройки от 70 съдии и 8 командировани съдии в АССГ и в/кадрово обезпечаване на електронното правосъдие.

За изпълнение на тази цел смятам да сезирам ВСС с обосновани искания за предоставяне на необходимия хардуер и софтуер за осигуряване на електронен обмен на информация, както и на съпътстващото кардово обезпечаване със съдебни служители от специализираната администрация.

В отлика от Върховния административен съд съдиите и служители в АССГ все още нямат пълен електронен достъп от дома си до електронната деловодна система, осигуряването на който допълнително би облекчил ежедневната им работа по конкретни дела и задачи и би намалил дискомфорта от работа в препълнени помещения. Сканиран електронен вариант на съдебното дело безспорно би улеснил и изготвянето на крайния съдебен акт.

Очаквани резултати от изпълнение на тази цел са: обективно намаляване на натовареността на съдии и съдебните служители; спестяване на средства за хартия, тонери, копирни машини и труд; благоприятни възможности за срочно реализиране на правото на защита на страните чрез бърз и сигурен достъп до електронното дело, осигурен единствено за тях; подобряване на редовността на връчването на съобщения и призовки, което води до намаляване натовареността на служителите-призовкари; намаляване на стреса на служителите от непосредствения контакт със страните и техните представители; намаляване обема на писмените документи по делата; по-бързо администриране на разпореденията по движение на делата, респ. по-бързо отстраняване на нередовностите по тях с непосредствен резултат – по-бързо и по-нетрудоемко приключване на делата.

3. Цел – Уеднаквяване на съдебната практика.

Безпротиворечивата съдебна практика по сходни случаи е със силно убеждаващото въздействие, че органите на съдебната власт прилагат законите точно и еднакво спрямо всички лица и случаи, чрез което се създава стабилна опора на доверието в сигурността на правораздаването. От създаването на АССГ е утвърден работещ модел на обсъждане на противоречива съдебна практика в отделенията и на Общо събрание на съда, чрез предварителна подготовка и представяне на противоречивите правни становища, обсъждане на аргументи и постигане на решение за придържане към някое от тях, вкл. чрез мнозинство при гласуване. Това е особено важно за производствата, по които съдът е касационна инстанция. За уеднаквяване на съдебната практика могат да допринесат срещи за съвместни обсъждания на спорни правни въпроси с колеги от СРС, работещи в материята по ЗАНН и ЗСПЗЗ.

Още при образуване на съдебни дела по сходни случаи може да се поставя знак (тип S), който да обърне внимание на съдията-докладчик за наличие на висящи идентични случаи и евентуална необходимост от координиране на процесуалните действия по тях. Това е допустимо по всеки вид дела, не само относно крайния резултат, но и при събиране на допустими и относими доказателства, с което се улеснява работата на съдията-докладчик и се повишава общественото доверие чрез убеждението, че съдебната система работи сигурно и предвидимо.

Сближаване на правни становища се постига в създаден микроклимат на колегиалност, приемане на чуждо мнение и взаимно уважение. Решаваща е ролята на административния ръководител в балансиране на насрещните мнения и убеждаващото въздействие върху колегите, че „сме единни в многообразието си“. Обединяване на идеи е мислимо с убедителни правни аргументи, подкрепени с теоретични знания и примери от европейска и национална съдебна практика, в която връзка смятам за особено важна продължаващата професионална квалификация. Административният ръководител трябва да подкрепя участието на съдии и съдебни служители в обученията и да съдейства активно по тяхното организиране, включително с колеги от ВАС и други административни съдилища, чрез изнасяне на доклади по установени конкретни и общи проблеми в правораздаването.

Очакван резултат – издигане на авторитета на правосъдието чрез подобряване на неговата предвидимост - сходните дела се решават при еднакво тълкуване и прилагане на закона.

4. Цел – засилване на чувството на отговорност у съдиите относно разумната продължителност на производствата.

Обществено доверие в прозрачната и предвидима дейност на съда се постига с разумен баланс между качество и бързина. Ще продължи практиката по използване на времеви римайндери в деловодната програма на АССГ, които през определен период от време да напомнят на съдията-докладчик, че съответното съдебно производство е излязло извън законовите срокове. Намирам за дисциплинираща и установената практика за ежемесечно изпращане на писма до съдиите, допуснали неспазване на процесуалните срокове, с приложен към тях списък на

забавените производства. От административния ръководител зависи да създаде атмосфера на доверие и взаимопомощ между колегите с крайна цел – срочно преодоляване на забавянето чрез набелязване на конкретни и постижими действия за това.

Дисциплиниращ ефект може да се постигне и чрез предоставяне на информация на съдиите относно висящи и приключили производства по чл.60а-чл.60л от ЗСВ и чл.26 от ЗОДОВ против АССГ.

Като непосредствен резултат от мерките очаквам намаляване на забавените производства, установяване и преодоляване на причините за забавянето, подобряване на личната организация на колегите с краен резултат – издигане на авторитета на съда, в частност на АССГ.

5. Цел – осигуряване на възможност за безкасово плащане на депозити за вещи лица чрез ПОС-банков терминал.

Поставеният в АССГ ПОС-банков терминал за плащане на държавни такси осигурява възможност на страните за бърз и ефективен начин за отстраняване на нередовности на сезиращите жалби и искиви молби, респ. способства за бързина на производството и чрез интеграцията му с деловодната система облекчава работата на съдии и служители с възможност за проверка в нея за наличие на внесена държавна такса.

Улесненият достъп до правосъдие чрез възможността за плащане на държавните такси на ПОС-банков терминал мотивира голяма част от страните да търсят идентична услуга при заплащане на депозитите за вещи лица и експертизи, каквито се назначават по значителен брой дела в АССГ. Към настоящия момент заплащането на депозитни средства за вещи лица се осъществява изцяло по банков път, което генерира недоволство поради допълнителното натоварване на страните с банкови такси. Поставянето на цел за безкасово плащане на депозити за вещи лица чрез ПОС-банков терминал допълнително ще улесни гражданите и организациите при работата им със съда, ще спомогне за срочно изготвяне на допуснатите съдебни експертизи, което от своя страна ще допринесе за бързината на съдебното производство, доколкото една от честите причини за необосновано отлагане на делата е липсата на експертиза.

Реализирането на тази цел може да се постигне чрез активно сътрудничество с Министерство на финансите, БНБ и други банкови институции, чрез изготвяне и убедителна защита на мотивирани предложения, свързани със съвременното развитие на съда в отговор на високите обществени очаквания за ефективност на електронното правосъдие.

Очакваните резултати са улеснен достъп до правосъдие и намаляване на причините за забавяне на съдебните производства с крайна цел обществено доверие в правораздаването.

6. Цел – Засилване на ефекта от дните на отворените врати и съвместните инициативи с учебни заведения.

Независимо, че световната COVID-19 пандемия затрудни провеждането на тези традиционни за АССГ инициативи, намирам същите за ползотворна възможност за разясняване дейността на съдебните органи по разбираем за младите хора и обществото начин с крайна цел – даване на гласност на добрите практики в съда, разбиране на същността на съдийския труд и на подпомагащите звена по начин, убеждаващ в тяхната прозрачност и независимост.

Освен продължаване развитието на съвместната стажантска програма с Юридическия факултет на УНСС поддържам инициране на съвместни програми и с други висши учебни заведения с крайна цел – подпомагане на младите хора в професионалната им ориентация. Засилване на сътрудничеството с преподаватели и студенти от тези учебни заведения ще допринесе и за възстановяване на интереса на съдиите към академичните знания, вкл. чрез изготвяне на съвместни доклади по актуални теми.

Убедена съм, че подобни инициативи и дейности са инструмент за постепенно преодоляване на негативно формираното обществено мнение за правосъдието и формиране на позитивно разбиране за ролята му в утвърждаване на принципите на правовата държава.

7. Цел – Единна информационна и медийна политика

Концепцията, че за дейността на съдията говорят единствено неговите актове, отдавна е преодоляна в професионалните ни среди. Без претенция за изчерпателност, АССГ е един от първите съдилища, в които от самото начало е назначен служител, отговарящ за връзки с обществеността и информиращ съдиите за актуални съдебни теми – традиция, която е запазена, утвърдена и надградена.

Като допълнение на тази добра практика виждам възможността за определяне на съдия – говорител на съда, който едновременно със служителя за връзки с обществеността, със специалните си юридически знания да бъде на разположение на журналисти при предоставяне на официална информация и разясняване на по-сложните от юридическа и фактическа страна дела.

Ще насърчавам, както говорителя на съда, така и всички желаещи колеги, да участват в квалификационни програми за работа с медиите с цел възможност за убедително представяне пред журналисти на информация по конкретни дела със значим обществен интерес, вкл. веднага след провеждане на открито съдебно заседание по тях.

Още от образуване на съдебно дело и с последващо активно съдействие на съответния съдия-докладчик на служителя за връзки с обществеността следва да предостави информация за висящи дела с предполагаем медиен интерес с цел предоставяне на медиите на актуални данни по делото, разясняване на предстоящи процесуални действия и разбираемо представяне на крайния съдебен акт. За улеснение на медиите всички съобщения се качват и на електронната страница на АССГ.

В резултат на мерките очаквам да се осигури по-широк достъп на медиите, граждани и други представители на широката общественост до обективна, компетентна и точна информация за съдебното производство и съдебните актове, за повишаване на уменията на съдиите и съдебните служители по провеждане на политика на публичност и подобряване на общественото доверие в работата на съда.

8. Цел – Осигуряване на достъп до вече създаден библиотечен фонд на юридическа литература.

С оглед обективната липса на място в помещенията на съдебната сграда на АССГ, съдът не успя да създаде своя богата действаща библиотека. Застъпвам твърдо убеждение, че качеството на съдебните актове се постига, както чрез познаване на актуалната съдебна практика, така и чрез постоянен прочит на юридическата теория. Балансираната симбиоза между двете предоставя възможност съдържанието на съдебния акт да убеди страните и обществото, че интерпретацията на фактите по делото е направена съобразно високите постижения на юридическата наука, претворени в съдебната практика.

Осигуряване на достъп до богат и действащ библиотечен фонд, като например на ВАС, СЮБ или чрез използване на други възможности, може да стимулира съдиите към възстановяване на теоретични знания с крайна цел - убедително и творческо мотивиране на съдебните актове. Ежедневно ни се налага да мотивираме правни становища по конкретни казуси и добре познаваме въздействието на убедителните и добре аргументирани правни доводи, вкл. на касационната инстанция.

Очакван резултат от набелязата цел е достигане на качество на крайния съдебен акт, внушаващо сигурност в обществото за работеща и независима съдебна система, основана на върховенството на закона и осигуряваща равен достъп до правосъдие.

9.Цел – участие на съдии и съдебни служители в подпомагащ анализ на законодателни предложения.

Правораздаването, свързано с тълкуване на закона и прилагането му към житейското многообразие, издига съдията в сигурен индикатор за нормативни пропуски и практичен помощник при тяхното преодоляване. Динамичните обществени отношения налагат чести законодателни промени, чието качество пряко се отразява на работата ни. Независимо от натовареността им, подкрепям наложилата се практика по участие на съдии и съдебни служители в работни групи, изработващи предложения за законодателни изменения. Нашата активност в тази насока има за пряк резултат отговорност към утвърждаването на Република България като правова държава.

V. Заключение

Уважаеми членове на Съдийската колегия при ВСС, настоящата концепция за работата ми като административен ръководител на Административен съд София град няма претенции да изчерпи абсолютно всички аспекти от политиките, планирането на управлението и администрирането на работните процеси в съда.

Надявам се чрез набелязаните приоритетни цели и дейностите по постигането им АССГ да се запази и утвърди като орган на съдебната власт, в който системно се надграждат добрите практики, осигурява се бързо и качествено правораздаване, професионално и прозрачно правосъдие, основано на върховенството на закона и на справедлив процес, гарантиращ равнопоставеността и правата на страните, съобразено с европейските и национални правни норми.

Вярвам, че личният ми опит и професионалните ми качества, в съчетание с високия професионализъм на работещите в АССГ съдии и съдебни служители, биха спомогнали за утвърждаването на образа на независима, стабилна, високо ефективна, прозрачна и внушаваща доверие съдебна система.

София, 25.03.2022 г.

С УВАЖЕНИЕ:
(М. Славейкова /рукова)